

F. t. dyreværnslov

slagtninger i overensstemmelse med jødisk ritus efter dispensation.

I de senere år har der været en del debat omkring det dyreværnsmæssigt forsvarlige i disse slagtninger, der som oftest foretages uden forudgående bedøvelse.

Der findes videnskabelige undersøgelser, som peger i forskellig retning. En tysk undersøgelse konkluderer, at det er en forsvarlig aflivningsform, og der findes en engelsk undersøgelse, som konkluderer modsat.

De gældende regler om rituelle slagtninger findes i bekendtgørelse nr. 200 af 26. marts 1986 om slagtning af husdyr. Efter bekendtgørelsens § 1 skal dyrene, når der ikke er tale om fjerkræ, altid bedøves fuldstændigt, umiddelbart før blodudtømning påbegyndes. Efter bestemmelsens stk. 2 er det dog tilladt at foretage slagtning uden bedøvelse, når slagtningen foretages efter jødisk eller muhamedansk ritus. Slagtningen skal foregå på et eksportslagteri.

Princippet i den rituelle slagtemåde er, at der ved hurtig overskæring af begge halspulsårer og vener indtræder en meget hurtig forblødning med et akut blodtryksfald til følge.

Større dyr - dyr med en levende vægt over 70 kg - ledes ind i en kastemaskine, hvor de fikseres og drejes rundt til rygleje med fremstrakt hals og hoved, hvorefter der gennemføres et hurtigt snit på halsen med en specialkonstrueret kniv.

Mindre dyr - dyr med en levende vægt under 70 kg - fastholdes under slagtningen og aflødningen manuelt i rygleje på særlige slagtebænke.

Det Veterinære Sundhedsråd har om denne slagtemetode anført, at der består usikkerhed om, hvornår bevidstløsheden indtræder efter udførelsen af halsnittet, men rådet antager, at halssnittet medfører meget hurtig bevidstløshed og dermed tab af smertesans. Rådet peger på, at der kan være behov for at udforme kastemaskiner efter nutidige tekniske principper med henblik på at opnå en mere hensigtsmæssig og skånsom behandling af dyret.

Det Etske Råd vedrørende Husdyr anfører i sin udtalelse (dissens af 2 medlemmer), at Rådet ikke vil anbefale, at de religiøse samfund i Danmark, for hvem det er af eksistentiel betydning at kunne erhverve kød stammende fra dyr, der er slagtet i overensstemmelse med disse samfunds religiøse praksis, frtages denne mulighed, idet Rådet er kommet til den konklusion, at dyret ikke påføres større lidelse herved end ved den sædvanligt praktiserede slagtemetode. Rådet understreger imidlertid, at for så vidt den anvendte praksis indebærer slagtning uden bedøvelse, må en række forudsætninger være opfyldt, for at dette kan accepteres. Med hensyn til de slagtninger

uden bedøvelse, som finder sted efter jødisk og islamisk ritus på enkelte eksportslagterier, og som har karakter af enkeltslagtninger, finder Rådet, at de vil kunne anses for etisk forsvarlige, når alle dyr (bortset fra fjerkræ) anbringes og fastholdes i en boks, der er godkendt af de ansvarlige myndigheder, og hvor dyrene slagtes og aflødes i opretstående stilling. Rådet er bekendt med, at sådanne bokse er tilgængelige, og Mosaik Troessamfund har over for Rådet tilkendegivet, at man er indstillet på at anskaffe sådanne bokse.

Det fremgår af Rådets udtalelse, at Islamisk Kulturcenter har accepteret, at der foretages slagtning efter islamisk ritus efter bedøvelse med en ikke-penetrerende bolt pistol. Denne slagteform anvendes på 14 eksportslagterier, der af Veterinærdirektoratet er autoriseret hertil. Det er Rådets opfattelse, at denne slagtemetode, korrekt anvendt, ikke giver anledning til etiske betænkeligheder, og Det Veterinære Sundhedsråd finder denne slagtemåde dyreværnsmæssigt forsvarlig.

Der er enighed i udvalget om, at det fortsat bør være tilladt at slagte fjerkræ uden bedøvelse, således som det foregår i dag i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelse om slagtning af husdyr.

Et flertal af udvalgets medlemmer (7) finder det på baggrund af de sagkyndige udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd og Det Etske Råd vedrørende Husdyr vanskeligt at tage stilling til, om det i øvrigt fortsat bør være tilladt at foretage slagtninger uden forudgående bedøvelse. Man finder dog ikke, at der foreligger et sådant materiale, at der er grundlag for at forbyde rituelle slagtninger. Flertallet finder imidlertid behov for yderligere forskning i slagtemetoderne indvirkning på dyrene, således at det med større sikkerhed kan fastslås, i hvilket omfang dyrene påføres lidelse ved de forskellige slagtemetoder.

Dyreværnsorganisationernes 3 medlemmer af udvalget finder det ikke dyreværnsmæssigt forsvarligt at opretholde en særstilling for rituelle slagtninger med hensyn til bedøvelse af slagtedyrene.

Der er enighed i udvalget om, at justitsministeren bør bemyndiges til at fastsætte bestemmelser om de krav, der bør stilles til den kastemaskine, der anvendes ved de rituelle slagtninger. Maskinen bør konstrueres således, at en mere skånsom og hensigtsmæssig behandling af dyrene opnås.

Justitsministeriet kan tiltræde flertallets indstilling om, at der ikke i dag er grundlag for at forbyde de rituelle slagtninger, der igennem mange år har været tilladt her i landet. De sagkyndige udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd og - navnlig - Det Etske Råd vedrørende Husdyr støtter ikke indførelsen af et